

Житомирський агротехнічний фаховий коледж	Кафедра гуманітарних та суспільних дисциплін	
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ФІЛОСОФІЯ		
Галузь знань	27 «Транспорт»	
Спеціальність	274 «Автомобільний транспорт»	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Бакалавр	
Викладач	Малихін Юрій Володимирович	
	Посада	Викладач суспільних дисциплін
	Науковий ступінь	
	Вчене звання	
	Контактний тел.:	(0412) 26-24-06
	E-mail	info@zhatk.zt.ua
	Робоче місце	Ауд. 419
Статус дисципліни	Нормативна дисципліна загальної підготовки ННД. 03.	
Час та місце проведення	3 семестр; відповідно до розкладу	
Кількість кредитів	3 кредити (90 год.)	
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік	
Сторінка дисципліни в Інтернеті	Житомирський агротехнічний коледж – Освітній портал (zhatk.zt.ua)	

Пререквізити навчальної дисципліни: знання історії України, психології, культурології.

Постреквізити: соціологія, політологія, методологія наукових досліджень, філософія освіти і науки, філософія техніки, науково-дослідна робота.

Характеристика дисципліни

Призначення навчальної дисципліни: вивчення «Філософії» сприяє формуванню та розвитку сучасної світоглядно-методологічної парадигми як теоретичної основи людського світобачення. Філософія не тільки формує критичне мислення, але і допомагає виробити свою життєву позицію, на яку можна спиратися роками, дає вміння вибирати оптимальний спосіб дій в складній ситуації, де немає єдиного вірного рішення.

Мета викладання навчальної дисципліни: допомогти студентам зорієнтуватися в сучасній філософській проблематиці, окреслити напрями розуміння основних філософських питань.

Завдання курсу: дати систему філософських знань з основних розділів філософії (історії філософії, онтології, гносеології, епістемології, соціальної філософії, філософської культури, філософії науки і техніки), які б розвивали

тип свідомості студентів, що виключав би догматизм та ідеологізаторство, базувався на гуманістичних ідеях, загальнолюдських цінностях.

Відповідно до Освітньої програми підготовки бакалаврів автомобільного транспорту студенти повинні:

знати: основні поняття та теорії світової історії філософії; основні етапи розвитку світової філософії та її органічної складової – української філософії; найбільш важливі персоналії філософії, зміст основних першоджерел філософії; філософські методи та їх використання; тренди сучасної філософської думки.

вміти: читати та аналізувати філософську літературу; орієнтуватись в основних філософських течіях, аналізувати факти та явища, що відбуваються в суспільстві, самостійно орієнтувати свою світоглядну позицію, вести діалог, полеміку чи дискусію з приводу загальних засад життєдіяльності людини; аналізувати свою професійну діяльність та її результати в широкому контексті філософського бачення світу

Навчальна дисципліна направлена на досягнення компетентностей Освітньої програми:

ЗК 1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Навчальна дисципліна направлена на забезпечення результатів навчання:

РН 2. Мати концептуальні наукові та практичні знання; необхідні для розв'язання спеціалізованих складних задач автомобільного транспорту, критично осмислювати відповідні теорії, принципи, методи і поняття;

РН 25. Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефахівцям, аргументувати свою позицію.

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форма вивчення та кількість годин	Завдання до самостійної роботи студента (СРС)
1	Вступ. Предмет філософії	Лекція (2 год), СРС (2 год)	Предмет і функції філософії. Філософія в системі культури
2	Філософія Стародавнього світу	Лекція (2 год), Практичне	Проблеми філософії Стародавнього Китаю

		заняття (2 год) СРС (4 год)	Антична філософія: особливості розвитку, морально-етична спрямованість
3	Філософія європейського Середньовіччя та епокси Відродження	Лекція (2 год), СРС (2 год)	Філософія Відродження: гуманістичний характер, науково-природничі погляди, соціально- політичні ідеї, етика Проблема людської особистості
4	Філософія Нового часу	Лекція (2 год), СРС (2 год)	Класична німецька філософія. Моральний сенс обмеження людського розуму і розширення меж віри. Особливості та досягнення класичної німецької філософії.
5	Філософія ХІХ – ХХ століть	Лекція (2 год), Практичне заняття (2 год) СРС (4 год)	Некласична філософія ХХ століття: основні напрямки та їх особливості
6	Філософська думка в Україні	Лекція (4 год), Практичне заняття (2 год) СРС (6 год)	Академічна філософія ХІХ століття. «Культурне відродження» 20-х та філософське відродження 60-х років ХХ століття. Сучасна філософська думка в Україні. Філософська думка української діаспори.
7	Проблема буття у філософії	Лекція (2 год), СРС (2 год)	Практичні витoki людського поділу реальності на об'єктивну та суб'єктивну. Реальність буття та небуття Єдність матерії, руху, простору, часу. Людська діяльність як особливий спосіб саморуху об'єктивної і суб'єктивної реальності.
8	Духовний вимір людського буття	Лекція (2 год), СРС (2 год)	Загадкові явища людської свідомості та психіки.

			Проблема вибору свободи і відповідальність.
9	Основи філософського вчення про розвиток	Лекція (2 год), Практичне заняття (2 год) СРС (2 год)	Антиподи діалектики: софістика, метафізика.
10	Основний зміст пізнавальної діяльності	Лекція (2 год), Практичне заняття (2 год) СРС (4 год)	Методологія. Метод як усвідомлений спосіб пізнавальної діяльності. Методологічний арсенал науки.
11	Філософія науки і техніки	Лекція (2 год), Практичне заняття (2 год) СРС (2 год)	Концепція техніки К.Ясперса. Техніка в концепції людини Х.Ортега-і-Гассета. Вчення М.Гайдеггера про «постав». «Філософія техніки» і технічного знання (Ф.Рапп, Т.Ропполь). Філософія та антропологія техніки А.Хуніга та Х.Заксе, «Філософія техніки» та «соціальна філософія» (Х.Люббе та Х.Цимерлі).
12	Філософський аналіз суспільства	Лекція (2 год), СРС (2 год)	Історичні типи суспільства. Поняття «суспільно-економічна формація» і «цивілізація». Русійні сили та суб'єкти історичного процесу.
13	Філософська концепція людини	Лекція (2 год), Практичне заняття (2 год) СРС (4 год)	Діалектика взаємодії людини і суспільства. Самореалізація особи. Роль особистості в історії. Сенс життя та його самоцінність. Проблема людського щастя.
14	Цінності в житті людини і суспільства	Лекція (2 год), СРС (2 год)	Базові цінності людського буття. Ціннісні орієнтації Вищі духовні цінності. Глобальні проблеми людства і людини Проблема переходу від техногенної до антропогенної цивілізації

15	Релігія як форма світогляду. Світові релігії	Лекція (2 год), Практичне заняття (2 год) СРС (2 год)	Поняття світової релігії. Буддизм, Християнство, Іслам. Основні положення вчення Будди. Життя і діяльність Ісуса Христа. Релігія в сучасній Україні.
----	--	---	--

Література:

Основна

1. Арутюнов В., Бондар С. Філософія: навчально-методичний посібник. Київ: Аспект-Поліграф, 2008. 309 с.
2. Бойко О. Філософія: курс лекцій: у 2-х ч. Суми, 2010. Ч. 1. Історія світової та української філософії. 187 с.
3. Бойко О. Філософія: курс лекцій: у 2-х ч. Суми, 2010. – Ч. 2. Філософські системи. 179 с.
4. Воронюк О. Філософія. Київ: Медицина, 2018. 216 с.
5. Губерський Л. Філософія. Київ: Фоліо, 2017. 621 с.
6. Губерський Л. Філософія: Хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 621 с.
7. Комаха Л. Логічні засади аргументації у філософському знанні: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 360 с.
8. Огнев'юк В., Утюж І. Філософія. Історія філософії: Підручник. – Київ: Грамота, 2010. 256 с.
9. Петрушенко В. Філософія: Навчальний посібник. Львів: Магнолія плюс, 2006. 243 с.
10. Причепій Є., Черній А., Чекаль Л. Філософія: Підручник. Київ: Академвидав, 2010. 592 с.
11. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як метаантропології. Навчальний посібник зі словником. Київ: КНТ, 2016. 396 с.
12. Хамітов Н. Філософська антропологія: актуальні проблеми. Від теоретичного до практичного повороту. Київ: КНТ, 2018. 394 с.

Додаткова

1. Історія філософії. Словник / за заг. ред. В. І. Ярошовця. 2-ге вид., перероб. Київ: Знання України, 2012. 1087 с.
2. Петрушенко В. Тлумачний словник основних філософських термінів. Львів: Вид-во Національного у-ту «Львівська політехніка», 2009. 264 с.
3. Соціальна філософія. Короткий енциклопедичний словник / упор. В. П. Андрущенко, М. І. Горlach, В. Л. Чуйко. Київ-Харків: Рубікон, 1997. 396 с.
4. Філософський енциклопедичний словник / наук. ред. Л. В. Озадровська, Н. П. Поліщук. Київ: Абрис, 2002. 742 с.
5. Філософія: ідеї, ідеології, персоналії: Ілюстративний енциклопедичний довідник / укладач Ю. В. Омельченко. Київ: Ракша М. О., 2009. 294 с.

6. Філософія. Словник-довідник: Навчальний посібник. – Київ: Дельта, 2006. 160 с.

Контроль знань. Планується проведення поточного контролю під час аудиторних занять, контроль якості виконання СРС; рубіжного контролю у вигляді розробки та представлення проектів; підсумкова атестація у формі усного заліку.

Поточний контроль – 40%

Контроль СРС – 40%

Представлення проектів – 20%

Поточний і рубіжні контролю не менше 60%. Підсумковий контроль не менше 30%.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика курсу спрямована на виконання поставленої мети та завдань. Вона ґрунтується на принципах взаємоповаги, доброзичливості, академічній доброчесності, відповідальності, комунікації для формування фахових компетентностей та духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методологічної парадигми, здійснення філософського осмислення актуальних проблем сучасності, усвідомлення свого місця і ролі у суспільстві, визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, хто є людина, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах, як долати різні перешкоди до майбутнього.

Курс передбачає обов'язковість відвідування занять, активну участь в обговоренні питань, попередню підготовку до лекцій і практичних занять. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.